

USNESENÍ

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátu složeném z předsedy Ing. Mgr. Martina Jakuba Bruse a soudkyň Mgr. Lenky Havlíčkové a JUDr. Martiny Vernerové ve věci

navrhovatelky: **volební strana Piráti a Zelení pro Most,**
jednající volebním zmocněncem T. H.,
bytem X,
zastoupena JUDr. Ondřejem Preussem, Ph.D., advokátem,
sídlem V Jámě 699/1, 110 00 Praha 1,

a

účastníků řízení: 1) **Magistrát města Mostu,**
sídlem Radniční 1/2, 434 69 Most,
2) **volební strana Sdružení Mostečané Mostu,**
jednající volebním zmocněncem F. R.,
bytem X,
zastoupena Mgr. Michalem Mlezivou, LL.M., advokátem,
sídlem Vítězslava Nezvala 2498, 434 01 Most,

o návrhu na zrušení registrace kandidátní listiny volební strany Sdružení Mostečané Mostu pro volby do Zastupitelstva města Mostu konané ve dnech 23. a 24. září 2022, event. na vyškrtnutí kandidátů z této kandidátní listiny,

takto:

I. Návrh se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Návrhem ze dne 9. 8. 2022, doručeným zdejšímu soudu téhož dne, se navrhovatelka podle § 59 odst. 2 zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „volební zákon“) ve spojení s § 89 odst. 1 písm. c) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) domáhala zrušení registrace kandidátní listiny volební strany Sdružení Mostečané Mostu (dále jen „SMM“) pro volby do Zastupitelstva města Mostu (dále jen „zastupitelstvo“) konané ve dnech 23. a 24. září 2022, která byla registrována rozhodnutím Magistrátu města Mostu (dále jen „registrační úřad“) ze dne 5. 8. 2022, č. j. MmM/100228/2022/OdKPaT, event. vyškrtnutí kandidátů Ing. Martina Domína, Milana Kožnara, Ing. Hany Aulické Jírovcové, Arnošta Ševčíka, Lucie Libecajtové, Ing. Ireny

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

Čapkové, Lukáše Zahradky, Pavla Nedrdy, Michala Ludvíka, Václava Jírovce, Františka Bergera, Ervína Breckla, Jana Syrového, Václava Hrdličky, Peggy Syrové, Mgr. Miroslava Vykouka, LL.M., a Aleny Erlitzové z této kandidátní listiny.

Návrh

2. V návrhu navrhovatelka předslala, že je řádně registrovanou volební stranou pro předmětné volby. Konstatovala, že kandidátní listinu pro tyto volby podalo rovněž politické hnutí NOVÝ SEVER spolu s nezávislými kandidáty, a to jako volební strana SMM, přičemž registrační úřad tuto kandidátní listinu podle § 23 odst. 3 písm. a) volebního zákona rozhodnutím ze dne 5. 8. 2022 zaregistroval. Navrhovatelka namítala účelové a manipulativní jednání volební strany SMM, která tento název zvolila účelově, v rozporu se zákonem a s dobrými mravy politické soutěže. Podle navrhovatelky ve skutečnosti kandiduje Spolek Sdružení Mostečané Mostu (dále jen „Spolek SMM“), který tím vykonává politickou činnost a obchází právní úpravu volebního zákona a zákona č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o politických stranách“), a nesplňuje tak požadavky volebního zákona.
3. Navrhovatelka popsala, že zdejší soud usnesením ze dne 30. 9. 2020, č. j. 24 Cm 26/2019-176, upozornil Spolek SMM, že nepřipustně vyvíjí činnost politické strany či hnutí, a stanovil mu lhůtu jednoho roku k tomu, aby upustil od činnosti politické strany či hnutí, zejména aby upustil od dalšího úsilí o získání mandátů v zastupitelstvu v příštích obecních volbách. Navrhovatelka podotkla, že citované usnesení sice bylo zrušeno, nicméně zdejší soud usnesením ze dne 17. 3. 2022, č. j. 24 Cm 26/2019-290, opětovně upozornil Spolek SMM, že nepřipustně vyvíjí činnost politické strany či hnutí, a stanovil mu lhůtu šesti měsíců k tomu, aby upustil od činnosti politické strany či hnutí, zejména aby upustil od dalšího úsilí o získání mandátů v zastupitelstvu v příštích obecních volbách. Toto usnesení nabylo právní moci a stalo se vykonatelným dnem 23. 3. 2022. Podle navrhovatelky došlo podáním předmětné kandidátní listiny SMM k věcnému porušení tohoto závěru soudu a pokračování v nepřipustném vyvíjení činnosti politické strany. Dodala, že Spolek SMM nemůže vykonávat činnost vyhrazenou politické straně, což platí i v případě užití formálního prostředníka NOVÝ SEVER, který je jinak čistě chomutovskou regionální stranou. Podle navrhovatelky se tak jedná o zastřené právní jednání, NOVÝ SEVER reálně nekandiduje, na kandidátní listině nefiguruje žádný jeho člen a jedná se o kandidátní listinu Spolku SMM. Kandiduje tedy úplně jiný subjekt, než který se prezentuje, čímž dochází k matení voličů. Registrační úřad měl proto podle navrhovatelky postupovat podle § 23 volebního zákona a odmítnout kandidátní listinu, neboť NOVÝ SEVER ve skutečnosti není jejím předkladatelem.
4. Podle navrhovatelky jsou cílem jejího návrhu rovné a férové podmínky v politické soutěži. Namítala, že v komunální politice města Most takové nejsou, a to v důsledku působení Spolku SMM, který nepodléhá dohledu jako politická strana (transparentní financování, nezávislý kontrolní úřad), a přesto kandiduje, ačkoli není zřejmé, kdo jeho pompézní a nákladnou volební kampaň financuje. Navrhovatelka odkázala na usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 10. 9. 2010, č. j. 29 A 83/2010-18, a na nález Ústavního soudu ze dne 31. 12. 2018, sp. zn. II. ÚS 3181/18, a konstatovala, že kandidující subjekty mají právo na férové podmínky, jinak výsledky voleb nemohou být legitimní, a zdůraznila existenci pozitivního závazku pro veřejnou moc přijmout taková opatření, která umožní konání svobodných voleb. Navrhovatelka zmínila také usnesení Nejvyššího správního soudu ze

dne 4. 3. 2009, č. j. Pst 1/2008-66, a uzavřela, že registrační úřad musí chránit ostatní kandidující subjekty před volební stranou, která demokratické principy nectí, což se v daném případě projevuje obcházením zákona. Připomněla, že podle zmíněného nálezu Ústavního soudu nelze od průměrného voliče očekávat, že si bude vědom rozdílu mezi volební stranou a politickou stranou, a je úkolem registračního úřadu zjistit, zda není název volební strany zaměnitelný s názvem politické strany či hnutí, které se nepodílejí na vytvoření této volební strany, a v případě neodstranění závady v názvu kandidátní listinu odmítnout. Podle navrhovatelky jde v tomto případě o zdánlivě opačnou situaci, nicméně postup měl být stejný; registrační úřad tedy měl zjistit, zda název volební strany není zaměnitelný s názvem jiné právnické osoby.

5. Navrhovatelka dále namítala, že registrační úřad měl na kandidátní listině škrtnout všechny kandidáty, kteří nesprávně uvedli své povolání. Podotkla, že by opět docházelo k matení voličů, přičemž příslušná pravidla je třeba vykládat přísně a neformalisticky. K tomu odkázala na vymezení pojmu „úzký vztah“ v usnesení Krajského soudu v Praze sp. zn. 54 A 118/2018 confirmovaném nálezem Ústavního soudu ze dne 23. 7. 2019, sp. zn. IV. ÚS 4241/18. Navrhovatelka následně popsala své výhrady k údajům o povolání některých kandidátů uvedených v odstavci 1 tohoto usnesení. Nekorektní zápis údaje o povolání podle navrhovatelky představuje porušení § 22 odst. 1 písm. d) volebního zákona; k tomu odkázala na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 11. 2004, č. j. Vol 8/2004-35. Upozornila na význam deklarovaného povolání kandidátů při rozhodování voličů a konstatovala, že účelové uvádění jiného povolání (zlepšování image) je nejen neetické, ale odporuje účelu zákona; zároveň zmínila přísnou judikaturu týkající se trvalého pobytu kandidátů a poznamenala, že obdobně by mělo být hodnoceno i povolání, které může být matoucí a působit jako klamavá reklama.
6. Podle navrhovatelky měl registrační úřad dále škrtnout všechny kandidáty, kteří jsou členy Spolku SMM a jako takoví mají soudem zakázáno vykonávat přeneseně danou politickou činnost. K tomu opětovně odkázala na usnesení zdejšího soudu ze dne 17. 3. 2022, č. j. 24 Cm 26/2019-290. Poté navrhovatelka vyjmenovala kandidáty, jichž se podle ní tento zákaz týká. Za další zjevnou vadu kandidátní listiny navrhovatelka považovala skutečnost, že u kandidáta Františka Bergera je nesprávně uvedeno „bez politické příslušnosti“, ačkoli je členem politického hnutí Severočesí.cz; k tomu odkázala na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 11. 2004, č. j. Vol 8/2004-35.

Vyjádření účastníků řízení

7. Registrační úřad ve svém vyjádření k návrhu uvedl, že v průběhu lhůty pro podávání kandidátních listin obdržel navrhovatelkou zmíněné usnesení zdejšího soudu ze dne 17. 3. 2022, č. j. 24 Cm 26/2019-290, proto se obrátil na Krajský úřad Ústeckého kraje a na Ministerstvo vnitra, které mu odpovědělo, že by měl kandidátní listinu přezkoumat v souladu s volebním zákonem, a obsahuje-li náležitosti stanovené zákonem, měl by rozhodnout o její registraci. Registrační úřad konstatoval, že kandidátní listina byla podána v zákonné lhůtě, obsahovala zákonem vyžadované náležitosti a politickému hnutí NOVÝ SEVER nebyla pozastavena činnost. Dále registrační úřad ověřil, že název volební strany SMM není uveden v rejstříku politických stran a hnutí (kvůli zaměnitelnosti s názvem či zkratkou politické strany či hnutí); jinou kontrolu volební zákon podle registračního úřadu neukládá, a proto ji ani neprováděl. Po provedené kontrole osobních údajů kandidátů a údajů o kandidátech na kandidátní listině registrační úřad podle § 23 odst. 1

volebního zákona přezkoumal kandidátní listinu, přičemž v názvu volební strany neshledal žádné závady a také typ volební strany byl uveden v souladu s § 20 odst. 1 volebního zákona. Registrační úřad podotkl, že mu volební zákon neukládá povinnost zkoumat, zda se politická strana nebo hnutí podávající kandidátní listinu aktivně podílí na politickém životě v obci; rovněž není stanoveno, že by název politické strany či hnutí musel být v názvu volební strany. Podle registračního úřadu je věcí kandidáta, jaké uvede povolání; v údajích o povolání nelze připustit užití výrazů, které jsou rasistické, vulgární, urážlivé nebo v rozporu s dobrými mravy. Registrační úřad však v případě dané kandidátní listiny neshledal žádné povolání, které by bylo s těmito požadavky v rozporu. Zdůraznil, že v žádném ze základních registrů nejsou evidovány údaje o povolání či politické příslušnosti, proto za správnost těchto údajů neodpovídá. Vzhledem k tomu, že SMM je volební stranou typu sdružení politického hnutí a nezávislých kandidátů, musela její kandidátní listina obsahovat u jednotlivých kandidátů označení politické strany (hnutí), jež kandidáta navrhla (navrhlo), nebo označení, že jde o nezávislého kandidáta. Ani v tomto neshledal registrační úřad žádnou závadu, a proto rozhodl o registraci předmětné kandidátní listiny.

8. Volební strana SMM ve svém vyjádření označila tezi navrhovatelky, že kandidátní listinu fakticky nechal registrovat Spolek SMM, za chybnou, neboť kandidátní listinu podle § 20 odst. 1 volebního zákona podává volební strana. Jakékoli úvahy navrhovatelky o politické angažovanosti Spolku SMM proto podle volební strany SMM nemají právní význam a podaný návrh je pokusem eliminovat politickou konkurenci v nadcházejících volbách a v hrubém rozporu s právem na svobodnou soutěž politických sil podle čl. 22 Listiny základních práv a svobod. S odkazem na usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 14. 9. 2006, č. j. 31 Ca 161/2006-43, volební strana SMM konstatovala, že výkon pasivního volebního práva nezahrnuje subjektivní právo zpochybňovat pasivní volební právo jiného politického subjektu, a proto navrhovatelka není aktivně legitimována domáhat se zrušení kandidátní listiny svého politického rivala. Volební strana SMM připomněla rozsah přezkumu kandidátní listiny registračním úřadem a s odkazem na již zmíněné usnesení Krajského soudu v Brně zdůraznila, že kandidátní listinu nelze odmítnout pro jakékoli porušení § 21 nebo § 22 volebního zákona, přičemž nedostatky u jednotlivých kandidátů nemohou mít za následek odmítnutí kandidátní listiny. Podle volební strany SMM postrádá návrh na škrtnutí některých kandidátů zákonnou oporu a navrhovatelka není k takovému návrhu oprávněna.
9. K činnosti Spolku SMM popisované navrhovatelkou volební strana SMM předslala, že řízení o registraci kandidátní listiny i následný soudní přezkum se koncentrují toliko ke splnění podmínek volebního zákona (splnění náležitostí kandidátní listiny). Připomněla, že podle usnesení zdejšího soudu ze dne 5. 11. 2018, č. j. 40 A 17/2018-24, je třeba důsledně rozlišovat mezi volební stranou a spolkem, byť jsou nositeli podobného názvu, a ačkoli spolek nemůže být volební stranou, nic nebrání tomu, aby se voleb účastnila volební strana nesoucí podobný název – SMM. Na těchto závěrech podle volební strany SMM nic nemění ani usnesení zdejšího soudu ze dne 17. 3. 2022, č. j. 24 Cm 26/2019-290, na které odkazovala navrhovatelka a proti němuž se Spolek SMM bude v další fázi řízení bránit. Navrhovatelkou uváděnou judikaturu označila volební strana SMM za nepřiléhavou a její argumentaci za nekonzistentní. Poznamenala, že volební zákon nestanovuje žádné limity financování volební kampaně ani povinnosti vyúčtování. K navrhovatelkou zpochybňovaným údajům o povolání některých kandidátů volební strana SMM podotkla, že vycházela z podrobných informací k podávání kandidátních listin, podle kterých se má jednat o povolání, které kandidát vykonává nebo ve kterém se vyučil či které vystudoval;

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

nemělo by jít o údaje, které zjevně nejsou povoláním. Podle volební strany SMM povoláním rozhodně není „důchodce“, jak uvádí navrhovatelka. Všechny rozporované údaje o povolání kandidátů považovala volební strana SMM za správné a dodala, že František Berger není členem hnutí Severočeši.cz, neboť z něj vystoupil. Závěrem volební strana SMM uvedla, že žádný z kandidátů nebyl účastníkem řízení vedeného u zdejšího soudu pod sp. zn. 24 Cm 26/2019, a proto je zmíněné usnesení ze dne 17. 3. 2022, nezavazuje; ostatně jim ani kandidovat do zastupitelstva nezakazuje. Volební strana SMM navrhla, aby soud návrh zamítl.

Posouzení věci soudem

10. Podle § 59 odst. 2 volebního zákona platí, že *„[p]roti odmítnutí kandidátní listiny, škrtnutí kandidáta na kandidátní listině nebo proti provedení registrace kandidátní listiny pro volby do zastupitelstva obce se může volební strana, která podala kandidátní listinu pro volby do zastupitelstva obce, a u škrtnutí kandidáta i tento kandidát do 2 pracovních dnů od doručení rozhodnutí domáhat ochrany u soudu podle zvláštního právního předpisu.“* Tímto zvláštním právním předpisem je soudní řád správní, který v § 89 odst. 1 písm. c) stanoví, že *„[s]oudní ochrany se lze domáhat ve věcech, v nichž správní orgán podle zvláštních zákonů registroval kandidátní listinu nebo přihlášku k registraci.“* Z odstavce 4 téhož ustanovení vyplývá, že návrhem podle odstavce 1 písm. c) se může politická strana, nezávislý kandidát, sdružení nezávislých kandidátů nebo sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů, které podalo kandidátní listinu, domáhat vydání rozhodnutí o zrušení registrace kandidátní listiny jiné politické strany, nezávislého kandidáta, sdružení nezávislých kandidátů nebo sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů. Účastníky jsou navrhovatel, správní orgán, který provedl registraci, (tedy registrační úřad – Magistrát města Mostu) a ten, o jehož registraci se jedná, (tj. volební strana SMM).
11. Z citované právní úpravy jednoznačně vyplývá oprávnění (aktivní legitimace) volební strany, která podala kandidátní listinu pro dané volby, bránit se proti registraci kandidátní listiny jiné volební strany, tj. podat návrh na zrušení registrace kandidátní listiny. V projednávané věci soud z rozhodnutí registračního úřadu ze dne 5. 8. 2022, č. j. MmM/099687/2022/OdKPaT, ověřil, že navrhovatelka je volební stranou, která podala kandidátní listinu pro předmětné volby, tudíž je aktivně legitimována k podání tohoto návrhu. Soud proto nepřisvědčil názoru SMM o nedostatku aktivní legitimace navrhovatelky, který podle názoru zdejšího soudu nevyplývá ani z usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 14. 9. 2006, č. j. 31 Ca 161/2006-43, na něž volební strana SMM odkazovala.
12. S ohledem na zákonem jednoznačně vymezený okruh účastníků řízení (viz výše) soud dále konstatuje, že Spolek SMM ani politické hnutí NOVÝ SEVER nejsou účastníky tohoto řízení, neboť nejsou volebními stranami ve smyslu § 20 odst. 1 volebního zákona. Soud s nimi proto jako s účastníky řízení nejednal a nezabýval se ani tou částí argumentace obsažené ve vyjádření volební strany SMM, která řeší absenci pasivní věcné legitimace Spolku SMM a politického hnutí NOVÝ SEVER.
13. Před vlastním meritorním projednáním podaného návrhu se soud nejprve zabýval tím, zda nejsou dány nějaké překážky, které by mu bránily o předmětném návrhu věcně rozhodnout. Dospěl přitom k závěru, že žádné takové překážky nejsou dány, neboť návrh byl podán u věcně a místně příslušného soudu, v zákonem stanovené lhůtě a navrhovatelka

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

jakožto volební strana, která podala kandidátní listinu pro předmětné volby do zastupitelstva, je k podání návrhu aktivně legitimována.

14. Podle § 20 odst. 1 volebního zákona platí, že „*[v]olební stranou podle tohoto zákona mohou být registrované politické strany a politická hnutí, jejichž činnost nebyla pozastavena, a jejich koalice, nezávislí kandidáti, sdružení nezávislých kandidátů nebo sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů.*“
15. Z § 21 odst. 1 věty první volebního zákona vyplývá, že „*[k]andidátní listiny pro volby do zastupitelstva obce mohou podávat volební strany.*“ Podle odstavce 4 věty první téhož ustanovení platí, že „*[t]voří-li volební stranu nezávislý kandidát nebo sdružení nezávislých kandidátů, připojí volební strana ke kandidátní listině petici podepsanou voliči podporujícími její kandidaturu.*“
16. Náležitosti kandidátní listiny upravuje § 22 volebního zákona. Podle jeho odstavce 1 platí, že „*kandidátní listina obsahuje*
 - a) *název zastupitelstva obce,*
 - b) *označení volebního obvodu, jsou-li volební obvody vytvořeny,*
 - c) *název volební strany a označení, o jaký typ volební strany podle § 20 odst. 1 jde, s uvedením názvu politických stran a politických hnutí,*
 - d) *jména a příjmení kandidátů, pohlaví, jejich věk ke druhému dni voleb, popřípadě ke dni voleb, konají-li se volby v jednom dni, a povolání, část obce, nečlení-li se obec na části, obec, kde jsou přihlášení k trvalému pobytu, případně k přechodnému pobytu, jde-li o cizince podle § 4 odst. 1, název politické strany nebo politického hnutí, jehož jsou členy, nebo údaj, že nejsou členy žádné politické strany nebo politického hnutí (dále jen „bez politické příslušnosti“),*
 - e) *pořadí na kandidátní listině vyjádřené pomocí arabského čísla,*
 - f) *jméno a příjmení zmocněnce volební strany a jeho náhradníka s uvedením místa, kde jsou přihlášení k trvalému pobytu, není-li volební stranou nezávislý kandidát,*
 - g) *jde-li o koalici, název politické strany nebo politického hnutí, které kandidáta navrhlo,*
 - h) *jde-li o sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů, označení politické strany nebo politického hnutí, které kandidáta navrhlo, nebo označení, že jde o nezávislého kandidáta,*
 - i) *podpis zmocněnce volební strany; u nezávislého kandidáta podpis kandidáta; podává-li kandidátní listinu politická strana, politické hnutí nebo jejich koalice anebo sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů, jméno a příjmení, označení funkce a podpis osoby oprávněné jednat jejich jménem, popřípadě jménem organizační jednotky, je-li ustavena.*“
17. Z § 22 odst. 2 věty první volebního zákona plyne, že „*[v]olební strana může na kandidátní listině uvést nejvýše tolik kandidátů, kolik činí počet členů volených do příslušného zastupitelstva obce.*“ Podle odstavce 3 téhož ustanovení platí, že „*[k]e kandidátní listině musí být přiloženo vlastnoručně podepsané prohlášení kandidáta, že souhlasí se svou kandidaturou, že mu nejsou známy překážky volitelnosti, popřípadě tyto překážky pomínou ke dni voleb do zastupitelstva obce a že nedal souhlas k tomu, aby byl uveden na jiné kandidátní listině pro volby do téhož zastupitelstva obce. Na prohlášení kandidát dále uvede místo, kde je přihlášen k trvalému pobytu, případně k přechodnému pobytu, jde-li o cizince podle § 4 odst. 1, a datum narození.*“

18. V § 23 odst. 1 volebního zákona je stanoveno, že „[r]egistrační úřad přezkoumá ve lhůtě od 66 do 60 dnů přede dnem voleb do zastupitelstva obce předložené kandidátní listiny. Nemá-li kandidátní listina náležitosti podle § 22 nebo obsahuje-li nesprávné údaje nebo není-li k ní připojena petice podle § 21 odst. 4, popřípadě petice neobsahuje potřebný počet podpisů, vyzve registrační úřad písemně prostřednictvím zmocněnce volební stranu nebo nezávislého kandidáta nejpozději 58 dnů přede dnem voleb, aby závady odstranil do 53 dnů přede dnem voleb. Ve stejné lhůtě může vady na kandidátní listině odstranit zmocněnec volební strany nebo nezávislý kandidát i bez výzvy registračního úřadu.“
19. Podle odstavce 2 téhož ustanovení platí, že „[p]okud volební strana ve stanovené lhůtě závady neodstraní, rozhodne registrační úřad ve lhůtě do 48 dnů přede dnem voleb o škrtnutí
- a) kandidáta na kandidátní listině, pokud k ní není přiloženo prohlášení podle § 22 odst. 3 nebo toto prohlášení je nesprávné či neúplné,
 - b) kandidáta v případě, že je uveden na více kandidátních listinách, a to na kandidátní listině, k níž není připojeno prohlášení podle § 22 odst. 3; podepsal-li kandidát prohlášení u více kandidátních listin, škrtně jej registrační úřad na všech kandidátních listinách,
 - c) kandidátů, kteří jsou na kandidátních listinách uvedeni nad nejvyšší stanovený počet podle § 22 odst. 2,
 - d) kandidáta, u něhož nejsou uvedeny údaje podle § 22 odst. 1 písm. d), g) a h), popřípadě jsou-li tyto údaje nesprávné či neúplné,
 - e) kandidáta, který nesplňuje podmínky volitelnosti podle § 5 odst. 1.“
20. Z § 23 odst. 3 volebního zákona plyne, že „[r]egistrační úřad ve lhůtě do 48 dnů přede dnem voleb do zastupitelstva obce rozhodne
- a) o registraci kandidátní listiny splňující náležitosti podle tohoto zákona,
 - b) o odmítnutí kandidátní listiny, jestliže není podána podle § 21 nebo kandidátní listina neobsahuje náležitosti podle § 22 a nápravy nelze dosáhnout postupem podle odstavců 1 a 2; v případě, že politická strana nebo politické hnutí je součástí více volebních stran pro volby do téhož zastupitelstva obce, odmítne registrační úřad tu kandidátní listinu, která neobsahuje náležitosti podle § 22 odst. 1 písm. i), obsahují-li tyto náležitosti všechny kandidátní listiny, odmítne všechny.“
21. Soud má za to, že z citovaných ustanovení (zejména z § 23 odst. 1 volebního zákona) jednoznačně vyplývá, že registrační úřad posuzuje výhradně to, zda byla kandidátní listina podána v souladu s § 21 volebního zákona a zda obsahuje náležitosti podle § 22 téhož zákona. Na základě výsledků tohoto posouzení a zvážení, zda lze případně dosáhnout nápravy podle § 23 odst. 1 a 2 volebního zákona (odstranění závad, některých škrtnutí kandidátů), pak registrační úřad buď shledá kandidátní listinu bezvadnou a rozhodne o její registraci, nebo kandidátní listinu odmítne. Jinou možnost postupu mu citovaný § 23 odst. 3 volebního zákona nedává.
22. V této souvislosti soud upozorňuje na konstantní judikaturu soudů rozhodujících ve správním soudnictví, která se vytvořila ve vztahu k registraci kandidátních listin pro obecní volby. Krajský soud v Brně v usnesení ze dne 14. 9. 2006, č. j. 31 Ca 161/2006-43, vyslovil, že „[r]egistrační úřad v procesu projednání a registrace kandidátních listin podle § 23 odst. 3 zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, rozhoduje bez možnosti diskrece a musí registrovat kandidátní listinu, jsou-li splněny zákonné podmínky (§ 21 nebo § 22 cit. zákona). Soud v řízení podle § 89 odst. 1 písm. c) a odst. 4 s. ř. s. vychází pouze ze skutkových zjištění vztahujících se k náležitostem kandidátní listiny.“

V usnesení ze dne 10. 9. 2010, č. j. 29 A 83/2010-18, publ. pod č. 2171/2011 Sb. NSS, Krajský soud v Brně doplnil, že „[r]egistrační úřad je oprávněn odmítnout kandidátní listinu sdružení nezávislých kandidátů toliko v případě nesplnění zákonných náležitostí kandidátní listiny, resp. v případě, že kandidátní listina nebyla podána v souladu se zákonem stanovenou procedurou (§ 21 až § 23 zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí). V opačném případě je povinen registraci kandidátní listiny provést.“ Podobně též zdejší soud v usnesení ze dne 10. 9. 2014, č. j. 40 A 9/2014-30, shledal, že „[r]ole registračního úřadu v procesu registrace kandidátních listin ... je významně limitována kogentní právní úpravou, která restriktivně omezuje možnosti postupu registračního úřadu. Podle ... § 23 odst. 3 zákona o volbách do zastupitelstev obcí (nenastane-li situace předpokládaná v § 23 odst. 2 téhož zákona) registrační úřad může po přezkoumání kandidátních listin toliko provést registraci kandidátní listiny splňující zákonné náležitosti, nebo odmítnout kandidátní listinu (pouze však v případě, že ta není podána v souladu se zákonem nebo neobsahuje zákonné náležitosti, popř. v případě, že politická strana nebo politické hnutí je součástí více volebních stran pro volby do téhož zastupitelstva obce). ... registrační úřad může odmítnout registraci kandidátní listiny ... pouze za zákonem stanovených důvodů, mezi které patří nesplnění zákonných náležitostí kandidátní listiny, resp. její nepodání v souladu se zákonem stanovenou procedurou. Ze shora citovaného ustanovení § 23 odst. 3 zákona o volbách tedy vyplývá, že registrační úřad musí bez možnosti jakékoli diskrece registrovat kandidátní listiny, jsou-li jinak splněny zákonné podmínky.“

23. Lze tedy shrnout, že judikatura, s níž se zdejší soud plně ztotožňuje, vyjadřuje jednotný právní názor, že registrační úřad je oprávněn odmítnout registraci kandidátní listiny toliko v případě nesplnění zákonných náležitostí kandidátní listiny, resp. v případě, že kandidátní listina nebyla podána v souladu se zákonem; v opačném případě rozhoduje registrační úřad bez možnosti diskrece a je povinen registraci kandidátní listiny provést. Směrem k navrhovateli soud dodává, že popsání limity se vztahují nejen na registrační úřad při rozhodování o registraci kandidátní listiny, nýbrž také na soud v řízení o ochraně ve věcech registrace, jak je upraveno v § 89 s. ř. s. Je totiž vyloučeno, aby soud rozhodující o návrhu na zrušení registrace kandidátní listiny zkoumal jiná kritéria, než která posuzuje při rozhodování o registraci registrační úřad, neboť by to narušovalo právní jistotu a rovnost mezi kandidujícími volebními stranami pouze na základě toho, zda byl podán návrh na zrušení registrace kandidátní listiny, či nikoli. Soud proto konstatuje, že v řízení podle § 89 odst. 1 písm. c) a odst. 4 s. ř. s. je oprávněn posuzovat pouze to, zda byla kandidátní listina podána v souladu se zákonem (konkrétně s § 21 volebního zákona) a zda obsahuje všechny zákonem vyžadované náležitosti (tj. zda splňuje požadavky § 22 volebního zákona). Jiné skutečnosti ani registrační úřad, ani soud zkoumat nemohou.
24. V projednávané věci navrhovatelka především namítala účelovou volbu názvu volební strany SMM s tím, že ve skutečnosti kandiduje Spolek SMM, nikoli politické hnutí NOVÝ SEVER, které ani není předkladatelem kandidátní listiny. K tomu soud předesílá, že podle § 21 odst. 1 volebního zákona podávají kandidátní listiny volební strany, tedy nikoli politické strany či politická hnutí nebo jiné subjekty. Soud zdůrazňuje, že navrhovatelkou zpochybňovanou kandidátní listinu podala v souladu s § 21 odst. 1 volebního zákona volební strana SMM, která je ve smyslu § 20 odst. 1 téhož zákona volební stranou typu *sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů*, konkrétně sdružením politického hnutí NOVÝ SEVER a nezávislých kandidátů. Není tedy pravdou, že by kandidátní listinu volební strany SMM podalo politické hnutí NOVÝ SEVER a že by tím zastíralo skutečnost, že kandiduje Spolek SMM. Podáním předmětné kandidátní listiny zároveň nedošlo k porušení (ani k obcházení) § 21 odst. 4 volebního

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

zákona, neboť na tento typ volební strany se povinnost předložit podepsanou petici nevztahuje.

25. Jak zdejší soud uvedl již v usnesení ze dne 5. 11. 2018, č. j. 40 A 17/2018-24, „... je třeba důsledně rozlišovat mezi volební stranou a spolkem, byť jsou nositeli podobného názvu. Volební stranou podle § 20 odst. 1 volebního zákona může být pouze registrovaná politická strana nebo politické hnutí, jejich koalice, nezávislí kandidáti, sdružení nezávislých kandidátů nebo sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů. Spolek jakožto právnická osoba tedy nemůže být volební stranou ve smyslu § 20 odst. 1 volebního zákona, což ovšem nebrání tomu, aby se voleb účastnila volební strana nesoucí podobný název – Sdružení Mostečané Mostu.“ Soud neshledal žádný důvod k tomu, aby se od citovaného závěru jakkoli odchýlil, a trvá na tom, že podobnost názvu volební strany a právnické osoby – spolku není a nemůže být důvodem bránícím registraci kandidátní listiny této volební strany.
26. Na tomto závěru nic nemění ani navrhovatelkou citovaný náleze Ústavního soudu ze dne 31. 12. 2018, sp. zn. II. ÚS 3181/18, podle kterého „[z]aměnitelný název volební strany s názvem politické strany či politického hnutí, které se nepodílely na vytvoření této volební strany, ... nesplňuje požadavky § 22 odst. 1 písm. c) zákona o volbách do zastupitelstev obcí ve spojení s § 6 odst. 3 zákona o sdružování v politických stranách a v politických hnutích. Kandidátní listina volební strany se zaměnitelným názvem je tudíž vadná. Je úkolem registračního úřadu z rejstříku stran a hnutí dle § 9 zákona o sdružování v politických stranách a v politických hnutích zjistit, zda název volební strany není zaměnitelný dle § 6 odst. 3 tohoto zákona s názvem politické strany či politického hnutí, které se nepodílejí na vytvoření této volební strany, a poté se s touto závadou vypořádat postupem dle § 23 zákona o volbách do zastupitelstev obcí. Není-li závada v názvu odstraněna, je třeba kandidátní listinu odmítnout dle § 23 odst. 3 písm. b) tohoto zákona.“ Z tohoto nálezu podle názoru zdejšího soudu rozhodně nevyplývá, že by měl registrační úřad obdobně postupovat také v případě zaměnitelnosti názvu volební strany s názvem jiné právnické osoby (tj. nikoli politické strany nebo politického hnutí). Ústavní soud totiž výslovně míní předejít tomu, že „... by kvůli zaměnitelným názvům mohlo docházet k záměně kandidujících subjektů, a průměrný volič by proto nebyl vždy schopen identifikovat v hlasovacím lístku volební sílu, které chce dát svůj hlas. To v konečném důsledku ztěžuje možnost voličů projevit své názory ve volbách, a tím narušuje svobodné volby.“ Zdejší soud k tomu dodává, že v případě zaměnitelnosti názvu volební strany s názvem jiné právnické osoby nenastává problém s identifikací volební síly, které volič chce dát svůj hlas, neboť tato jiná právnická osoba (zde Spolek SMM) ve volbách nekandiduje ani kandidovat nemůže. Ústavním soudem akcentované riziko narušení svobodných voleb v důsledku zaměnitelnosti názvu tak v projednávané věci nepřichází v úvahu a navrhovatelkou zvolená interpretace citovaného nálezu Ústavního soudu ani závěry, které na jeho základě navrhovatelka činí, nejsou správné.
27. Soud proto uzavírá, že nebylo povinností registračního úřadu ověřovat, zda název volební strany není zaměnitelný s názvem jiné právnické osoby a v návaznosti na to případně kandidátní listinu odmítnout. Taková povinnost totiž nevyplývá ani z volebního zákona, ani z relevantní judikatury soudů rozhodujících ve volebním soudnictví (včetně Ústavního soudu). Soud proto nepřisvědčil názoru navrhovatelky, že název volební strany SMM byl zvolen v rozporu se zákonem a s dobrými mravy politické soutěže.
28. Vzhledem k tomu, že navrhovatelkou zpochybňovanou kandidátní listinu nepodal Spolek SMM, považuje soud pro projednávanou věc za zcela irelevantní usnesení zdejšího soudu ze dne 17. 3. 2022, č. j. 24 Cm 26/2019-290, které se týká toliko Spolku SMM, nikoli jeho

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

členů či volební strany SMM. Výrokem tohoto usnesení navíc nebyl zmíněnému spolku (natožpak komukoli jinému) uložen zákaz určité činnosti, jak se mylně domnívá navrhovatelka, nýbrž šlo toliko o upozornění, že neupustí-li Spolek SMM od vyvíjení činnosti politické strany či hnutí, bude soudem zrušen. Předmětné usnesení tedy nikomu nic nezakazuje (takový zákaz ze strany soudu rozhodujícího ve věcech veřejných rejstříků by nadto představoval nepřípustný zásah do politické soutěže), a proto nemůže mít žádný vliv na správnost rozhodnutí registračního úřadu o registraci kandidátní listiny SMM. To platí tím spíše ve vztahu k usnesení zdejšího soudu ze dne 30. 9. 2020, č. j. 24 Cm 26/2019-176, na něž sice odkazuje výrok pozdějšího usnesení ze dne 17. 3. 2022, nicméně které bylo zrušeno usnesením Vrchního soudu v Praze ze dne 7. 10. 2021, č. j. 6 Cmo 23/2021-252, a tudíž neexistuje.

29. Vycházejí z těchto úvah soud nepřisvědčil názoru navrhovatelky, že podáním kandidátní listiny SMM došlo k věcnému porušení závěru zmíněného usnesení zdejšího soudu ze dne 17. 3. 2022, č. j. 24 Cm 26/2019-290. Otázku, zda lze v souvislosti s podáním této kandidátní listiny hovořit o tom, že Spolek SMM pokračuje v nepřípustném vyvíjení činnosti politické strany či hnutí, ponechává soud na posouzení k tomu příslušnému soudu rozhodujícímu ve věcech veřejných rejstříků. Jakkoli tedy soud zcela souhlasí s navrhovatelkou v tom, že Spolek SMM nemůže vykonávat činnost vyhrazenou politické straně, je třeba si uvědomit, že v soudním řízení v projednávané věci není předmětem soudního přezkumu činnost Spolku SMM, nýbrž výhradně registrace kandidátní listiny volební strany SMM.
30. Argumentuje-li navrhovatelka tím, že politické hnutí NOVÝ SEVER je čistě chomutovskou regionální stranou a sehrálo roli formálního prostředníka, který reálně nekandiduje, soud připomíná, že žádný právní předpis neomezuje regionální politické strany či politická hnutí v tom, v jakých regionech podají kandidátní listiny pro volby do zastupitelstva, a zda tak učiní samostatně, v koalici nebo ve sdružení s nezávislými kandidáty. Z žádného právního předpisu zároveň nevyplývá, že by v případě volební strany typu sdružení politického hnutí a nezávislých kandidátů musel být některý z kandidátů členem politického hnutí, jež danou volební stranu společně s nezávislými kandidáty tvoří. Navrhovatelka má pravdu v tom, že nekandiduje politické hnutí NOVÝ SEVER, ale mylí se, pokud tvrdí, že jde o zastřené jednání Spolku SMM a že kandiduje úplně jiný subjekt, než který se prezentuje, čímž dochází k matení voličů. Navrhovatelka by si totiž měla uvědomit, že ve skutečnosti kandiduje volební strana SMM, resp. kandidáti uvedení na kandidátní listině této volební strany, v čemž rozhodně nelze spatřovat ani zastřené jednání, ani matení voličů či obcházení zákona.
31. Soud souhlasí s navrhovatelkou v tom, že podmínky v politické soutěži by měly být rovné a férové. Cestou k dosažení takových podmínek však podle názoru soudu není vyřazení politického konkurenta předem formou zrušení registrace kandidátní listiny, protože v takovém případě politická soutěž vůbec nemůže proběhnout. Soud zároveň chápe, že navrhovatelka vnímá negativně působení Spolku SMM, který skutečně není politickou stranou ani politickým hnutím ve smyslu zákona o politických stranách, tudíž se na něj nevztahují pravidla pro fungování těchto subjektů a neměl by vykonávat činnost jim vyhrazenou. I na tomto místě však soud musí zopakovat, že volební strana SMM a Spolek SMM jsou od sebe odlišnými subjekty a případnou nežádoucí aktivitu Spolku SMM nelze automaticky přičítat volební straně SMM a je třeba ji řešit ve zcela jiném soudním řízení,

např. v řízení podle § 85 zákona č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních, ve znění pozdějších předpisů.

32. Ve vztahu k námitce upozorňující na financování volební kampaně volební strany SMM soud podotýká, že volební zákon neupravuje žádná pravidla či limity financování volební kampaně a obecně nebrání tomu, aby volební kampaň volební strany SMM financoval jiný subjekt – spolek obdobného názvu. Srovnatelná situace může nastat u jakékoli jiné volební strany (neexistence zákonné úpravy pravidel financování kampaně a jeho kontroly se týká všech volebních stran) a rozhodně nelze zrušit registraci kandidátní listiny jen proto, že dotčená volební strana má více finančních prostředků na volební kampaň než někteří její političtí konkurenti. Soud dodává, že navrhovatelce nic nebrání v tom, aby v mezích vyplývajících z § 30 volebního zákona a související judikatury prezentovala své v návrhu koncentrované výhrady v rámci volební kampaně.
33. K požadavku navrhovatelky, aby veřejná moc přijala taková opatření, která umožní konání svobodných voleb, soud poukazuje na shora uvedené limity řízení o registraci kandidátní listiny a následného soudního přezkumu. Soud přezkoumal, zda registrační úřad postupoval v souladu s volebním zákonem, a neshledal žádné pochybení. Ze spisové dokumentace předložené registračním úřadem totiž vyplývá, že kandidátní listinu SMM podala v souladu s § 21 odst. 1 volebního zákona volební strana splňující požadavky § 20 odst. 1 téhož zákona a kandidátní listina volební strany SMM byla podána včas v souladu s § 21 odst. 3 volebního zákona, neboť se tak stalo dne 19. 7. 2022, tj. v poslední den lhůty k podání kandidátních listin (66 dnů před konáním voleb). Včasnost podání předmětné kandidátní listiny ostatně navrhovatelka nezpochybňovala.
34. Soud rovněž shledal, že kandidátní listina volební strany SMM obsahuje všechny náležitosti vyjmenované v § 22 odst. 1 volebního zákona, což ostatně navrhovatelka ani nezpochybňovala (upozorňovala toliko na nesprávnost některých údajů). Ke kandidátní listině byla přiložena prohlášení vyžadovaná v odstavci 3 téhož ustanovení s vlastnoručními podpisy kandidátů, jejichž počet odpovídá požadavkům odstavce 2 tohoto ustanovení (Zastupitelstvo města Mostu má 45 členů a kandidátní listina SMM zahrnuje 45 kandidátů). Soud nezjistil ani porušení § 22 odst. 4 volebního zákona, neboť volebním zmocněncem ani jeho náhradníkem není nikdo z kandidátů.
35. Poté soud přistoupil k vypořádání námitek týkajících se nesprávnosti údajů o povolání u některých kandidátů a nesprávnosti údaje „bez politické příslušnosti“ uvedeného u kandidáta Františka Bergera. Soud ve shodě s registračním úřadem konstatuje, že údaje o povolání či politické příslušnosti nejsou evidovány v žádném ze základních registrů, a proto je zcela mimo možnosti registračního úřadu ověřovat správnost těchto údajů. Registrační úřad může pouze posoudit, zda v údajích o povolání nejsou uvedeny nepřipustné výrazy (rasistické, vulgární, urážlivé nebo v rozporu s dobrými mravy) a zda tam není uveden údaj, který pojmově nemůže být povoláním. Žádné takové nedostatky kandidátní listina SMM nevykazovala, a proto registračnímu úřadu nevznikla povinnost v této souvislosti volební stranu podle § 23 odst. 1 volebního zákona vyzývat k odstranění závad, ani podle § 23 odst. 2 písm. d) téhož zákona rozhodnout o škrtnutí některého z kandidátů. Za dané situace, kdy registrační úřad neměl povinnost vyzvat k odstranění údajných závad kandidátní listiny a škrtnout některé kandidáty, nemůže ani soud v řízení o návrhu na zrušení registrace kandidátní listiny posuzovat správnost těchto údajů, neboť tím by překračoval meze soudního přezkumu. Soud proto toliko poznamenává, že v navrhovatelkou zpochybňovaných údajích o povolání nejsou uvedeny žádné nepřipustné

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

výrazy ani pojmy, které z podstaty věci nemohou být povoláními. Navrhovatelkou vytýkané údaje v kandidátní listině SMM tak nepředstavují dostatečný důvod pro zrušení registrace této kandidátní listiny a navrhovatelkou uváděná judikatura týkající se trvalého pobytu kandidátů podle názoru soudu není přílehlavá. Soud dodává, že navrhovatelce nic nebrání v tom, aby v mezích vyplývajících z § 30 volebního zákona a související judikatury prezentovala své v návrhu koncentrované výhrady v rámci volební kampaně.

36. S ohledem na tyto skutečnosti soud uzavírá, že registrační úřad postupoval zcela správně, pokud shledal, že kandidátní listina SMM nevykazuje vady a podle § 23 odst. 3 písm. a) volebního zákona rozhodl o její registraci. Návrh navrhovatelky na zrušení této kandidátní listiny soud vyhodnotil jako nedůvodný, a proto jej zamítl.
37. K návrhu na vyškrtnutí některých kandidátů z kandidátní listiny soud konstatuje, že návrh podle § 89 odst. 1 písm. c) a odst. 4 s. ř. s. umožňuje ostatním účastníkům politické soutěže zabránit účasti ve volbách tomu subjektu, jehož kandidátní listina neměla být registrována. Uvedené ustanovení nicméně umožňuje brojit pouze proti registraci kandidátní listiny jako celku, nikoli proti jednotlivým kandidátům a domáhat se jejich vyškrtnutí. Uvedená situace je proto řešitelná až v případném řízení o neplatnosti volby kandidáta (blíže viz Kühn, Z., Kocourek, T. *Soudní řád správní. Komentář*. Wolters Kluwer, Praha, 2019 – komentář k § 89 s. ř. s.). Soud tedy v tomto řízení nemá kompetenci k tomu, aby na kandidátní listině škrtnul kandidáty, a proto nemohl vyhovět ani eventuálnímu petitu navrhovatelky.
38. V souladu s § 89 odst. 5 s. ř. s. soud o návrhu rozhodl usnesením v patnáctidenní lhůtě od okamžiku jeho podání, a to bez nařízení jednání, neboť všechny potřebné skutečnosti bylo možné zjistit z předložené spisové dokumentace, takže již nebylo zapotřebí provádět další dokazování.
39. O nákladech řízení soud rozhodl v souladu s § 93 odst. 4 s. ř. s, podle kterého v řízení ve věcech volebních nemá žádný z účastníků na náhradu nákladů řízení právo.

Poučení:

Proti tomuto usnesení **nejdou** přípustné opravné prostředky (§ 104 odst. 1 s. ř. s.).

Usnesení **nabývá** právní moci dnem jeho vyvěšení na úřední desce soudu (§ 93 odst. 5 s. ř. s.).

Ústí nad Labem 24. srpna 2022

Ing. Mgr. Martin Jakub Brus, v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.